

COMMISSIE BESTUUR, ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Delft, 06 november 2018

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 28 november 2017 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering van 14 december 2017.

Aanwezig:

dhr. dr. P.H.W.M. Daverveldt	dijkgraaf, voorzitter
dhr. drs. M. Smits	hoogheemraad
mevr. mr. A.J. Buisman	secretaris
dhr. ir. L.P.I.M. Hombergen (tot 12.35 uur)	PvdA
mevr. ir. E.V.B.M. Alferink	PvdA
dhr. ir. F.L.J. van Kasteren	AWP Delfland
dhr. J. de Nooy (tot 12.00 uur)	Westland Natuurlijk
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
mevr. N.J. Dijkshoorn-van Dijk	Ongebouwd
mevr. M.D.M. Ammerlaan-Romeyn	Ongebouwd
dhr. mr. P. van den Berg (tot 12.50 uur)	Bedrijfsgebouwd
dhr. mr. Y. Lont (tot 12.25 uur)	ChristenUnie-SGP
mevr. drs. W.H. de Zoete	ChristenUnie-SGP
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. ir. J.B. Simon	Partij voor de Dieren
dhr. mr. S.F. Fekkes	50PLUS
dhr. ra. C. Kuijvenhoven	CDA
mevr. drs. M.J. Hilders	Integer Liberaal
dhr. S.C.P. van Boxmeer	Natuurterreinen
dhr. M. Vissers	Water Natuurlijk

Afwezig:

dhr. J.G.M. Schouffoer	Natuurterreinen
mevr. mr. Th. Eekhout	VVD
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar	Bedrijfsgebouwd
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA

Voorts is aanwezig:

dhr. drs. B. den Haan	agendapunt B 4.03
dhr. dr.ir. M.P. Cuypers	agendapunten B 4.07, 09 en 10

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur. Hij heet in het bijzonder de heren Van Boxmeer en Vissers welkom bij hun eerste vergadering als lid van de commissie BOB. De heer De Nooy zit hier vandaag voor het eerst namens zijn nieuwe fractie Westland Natuurlijk.

De agenda

Het voorstel van de voorzitter om de zienswijze onder agendapunt B.08 als hamerstuk te behandelen wordt goedgekeurd.

De heer Hombergen heeft een vraag bij de beantwoording van de schriftelijke vraag van de PvdA onder agendapunt 5.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

2. Vaststellen notulen van de vergaderingen van 4 september 2018

Tekstueel:

Er is één opmerking binnengekomen van de heer Fekkes. Het betrof het ontbreken van het woordje 'niet' op pagina 3, de eerste termijn van de heer Fekkes over het overschot dat moet worden meegenomen. Daar moet staan dat dit overschot 'niet aan het niet-bestedbaar vermogen toegevoegd moeten worden'. De aanpassing wordt doorgevoerd.

De notulen worden met bovenstaande wijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van:

Naar aanleiding van de notulen worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt.

Het verzamelformulier

De heer Nanninga heeft al diverse keren gevraagd wat het gevolg voor de tarieven is als een WOZ-waarde sterk stijgt. De beantwoording van deze vraag blijft ontoereikend. Hij zal zijn vragen nogmaals schriftelijk stellen. De voorzitter zegt daarop een antwoord toe.

Toezeggingenlijst

De voorzitter wil voor de toezeggingenlijst voor de volgende BOB-vergadering kritisch doorlopen en opschonen.

De toezeggingenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

a. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De heer Smits heeft een informele bijeenkomst bijgewoond over de toekomstige ontwikkelingen van Aquon. Hij zal de informatie naar aanleiding van deze bijeenkomst toesturen aan de leden.

b. Terugkoppeling Unie commissies

Er wordt niets teruggekoppeld vanuit de Unie commissies.

De heer Hombergen wenst te worden geïnformeerd over calamiteiten. Hij meldt verder dat er eindelijk goed overleg heeft plaatsgevonden over de PPS-brief.

De voorzitter bevestigt dat de laatstgenoemde brief snel naar de VV komt. Ten aanzien van de calamiteiten erkent hij dat er vrij veel calamiteiten zijn geweest de afgelopen tijd. Ze waren heel divers van aard; er was de sluimerende droogte, maar ook de behoorlijke calamiteit met de breuk van twee leidingen bij de Kastanjewetering. Er zijn twee bypasses aangelegd en de verdere activiteiten kunnen worden gericht op reparatie van de schade aan de echte leiding. Ook de oorzaken van de breuk worden onderzocht. Spreker is onder de indruk van de manier waarop Delfluent en Delfland samenwerken. Hij is trots op de eigen organisatie en de manier waarop deze calamiteiten zijn aangepakt. Bij twijfel wordt liever iets eerder opgeschaald dan later, en dat werkt goed. De hoop is dat de hoeveelheid calamiteiten van afgelopen tijd gewoon een kwestie van pech is.

De heer Hombergen heeft ook iets opgevangen over het zoutgehalte van het Brielse meer. De voorzitter benadrukt dat de veiligheid in het kader van de droogte nooit in het geding is

geweest. Verzilting is niettemin een groot probleem. Er is inderdaad een keer een waarschuwing geweest van achterwaartse verzilting in het Brielse Meer.

4. B. Bespreekstukken

01. Najaarsbrief 2018

Eerste termijn

Mevrouw Dijkshoorn is op zich tevreden over de najaarsbrief, alleen vindt ze het jammer dat hij niet is geagendeerd voor de commissie GSG. Verder is het vreemd dat de bijlage met het overzicht van projecten voor de verbetering van de ecologische waterkwaliteit niet bij de stukken van BOB is opgenomen. De exploitatie 2018 wordt heel goed uitgesplitst, maar in het investeringsprogramma gebeurt dat niet. Omdat juist daarin twee investeringen worden verhoogd, had spreekster graag iets meer duiding gekregen.

De heer Van Kasteren is blij dat de investeringsplannen gehaald lijken te worden en dat de prognose niet al te zeer afwijkt van de begroting.

De heer Van den Berg sluit zich aan bij de vragen van mevrouw Dijkshoorn.

De heer Van Adrichem vindt het opvallend dat er veel wordt geïnvesteerd in klimaatopgaven en watersysteem.

De heer Lont vindt de najaarsbrief prima.

De heer Van Boxmeer vraagt naar aanleiding van de toelichting over het doorschuiven van projecten wat er gepland was in 2018 en wat daarvan afwijkt. Hij zou daar graag een overzicht van zien. Hij vraagt of de bijstelling van de kosten voor waterbewustzijn in de communicatieparagraaf ermee te maken heeft dat activiteiten niet zijn uitgevoerd, en dat het minder goed gaat met dit dossier dan het lijkt.

De heer Simon merkt bij de bijstelling van prognoses op dat hij niet weet wat GOAW is. Afwijkingen kunnen iets duidelijker worden toegelicht vindt hij. De calamiteiten in het proces afvalwaterzuivering zijn opvallend en zorgelijk.

De heer Nanninga vraagt wat de consequenties zijn geweest van de calamiteit, wat de bestuurlijke reactie is en of er nog een boete aan kan komen.

Mevrouw Hilders ondersteunt de opmerkingen van mevrouw Dijkshoorn. Het stoorde haar ook dat de bijlage er niet bijzat, die wil ze zelf ook kunnen beoordelen. Het is haar bekend dat er projecten zijn met de nodige tekorten, waaronder schoon water, de waterharmonica en de zoetwaterfabriek. Voor de waterharmonica is subsidie van Rijkswaterstaat ontvangen voor de tunnel. Daarnaast moest het hoogheemraadschap eerder al veel bijleggen. Als er nu nog meer bijkomt, wil ze daar goed over worden geïnformeerd.

De heer Hombergen noemt het opvallend dat de totale lijst van projecten ontbreekt. Het stuk is iets te compact; tabellen ontberen een toelichting op wat er speelt. Er zijn vrij veel mutaties waarvan de VV niet kan beoordelen of er iets structureels of incidentieels achter zit. Bijvoorbeeld de hogere kosten PPS in verband met slibontwatering: dat zou best eens structureel kunnen zijn en in dat geval is het best veel. De posten financiën, duurzaamheid en innovatie zijn meer dan verdubbeld. Nergens is daarover een toelichting te vinden. De najaarsbrief roept daarmee meer vragen op dan hij beantwoordt. Het verzoek is om vanaf nu weer meer toelichting te geven.

De heer De Nooy heeft vragen die eigenlijk meer thuishoren in de middagcommissie, maar hij stelt ze hier omdat hij in de middag is verhinderd. Hij vraagt of de bedragen voor de natte ecologische zone alleen voor Delfland zijn of ook voor andere partijen.

De heer Fekkes sluit zich aan bij de dames Dijkshoorn en Hilders.

De heer Kuijvenhoven vindt het plezierig dat de cijfers zich verder positief ontwikkelen en dat men een dikke miljoen euro extra tegemoet kan zien. Vrijvallende stelposten zijn de belangrijkste bestanddelen, maar ook investeringen. Er zou sprake zijn van een eindsprint bij het behalen van het beoogde investeringsniveau, waardoor dat programma mogelijk nog hoger uitkomt. Moet dat laatste dan niet nu al meegenomen worden? Tot slot valt te lezen dat er een storing heeft plaatsgevonden in het zuiveringsproces. Hopelijk wordt hier lering uit getrokken.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat het projectenoverzicht een initiatief is van zijn collega Houtzager, en deze hoort in de commissie van vanmiddag thuis. Alle VV-leden kunnen de stukken voor die commissie uiteraard inzien. Met betrekking tot de analyse dat investeringen oplopen: eerdere jaren waren er zorgen dat de investeringen achterbleven. Daar is nu het nodige aan gedaan, waardoor het investeringsniveau wordt gehaald. De vraag is of men daar in een najaarsbrief nog uitgebreid op in moet gaan. Zijns inziens gaat het om het elkaar op hoofdlijn informeren. De trend is gunstig en zoveel mogelijk afgesproken investeringen worden gehaald.

De heer Van den Berg merkt per interruptie op dat dit onderwerp al vaak in de VV aan de orde is geweest. De najaarsbrief heeft wel tot doel om de VV te informeren en het is relevant om te weten waar kostenstijgingen hoofdzakelijk mee te maken hebben; met kostenstijgingen, of met het inhalen van achterstanden in investeringen.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat het juist te maken heeft met achtergebleven investeringen die nu versneld worden aangepakt. Hier wil hij desgewenst wel een brief over naar de VV schrijven. Hij vervolgt dat de afkorting GOAW in de afkortingenlijst staat: grensoverschrijdend afvalwater.

De kosten voor de waterharmonica zijn al meegenomen in de financiën. Het projectenboek komt deze middag in de commissie bij hoogheemraad Houtzager aan de orde. In het kader van het investeringsniveau innovatie en duurzaamheid komt in december een voorstel over windmolens naar de VV.

De heer Hombbergen vraagt per interruptie hoe kan het dat er nu al een voorstel voor een investering komt, terwijl dit nooit meer in 2018 kan worden uitgevoerd. Hoogheemraad Smits antwoordt dat het gaat om kosten voor onderzoeken die al dit jaar worden uitgevoerd.

De voorzitter gaat in op de vraag naar calamiteiten. Er zullen nog evaluaties volgen. Met de verzilting is het af en toe spannend geweest. De gemelde lozing van ongezuiverd afvalwater zou tot een een boete kunnen leiden maar dit is dit niet de verwachting. De lagere kosten in waterbewustzijn zitten waarschijnlijk in verschillen van kosten voor tijdelijke krachten. Waterbewustzijn heeft nog steeds volop prioriteit. De afwijking valt binnen de normale afwijkingen; zaken gaan nooit helemaal volgens plan. De heer De Nooy roept hij op zijn vraag ten behoeve van de andere commissie schriftelijk te stellen.

De voorzitter neemt de opmerking mee dat de najaarsbrief iets te beknopt is, en dat er eventueel in kan worden gezet of afwijkingen structureel dan wel incidenteel zijn. Hij stelt voor dit agendapunt daarmee af te sluiten. De commissie gaat hiermee akkoord, mevrouw Hilders weliswaar onder protest.

03. Begroting 2019 en Meerjarenraming 2020 - 2023

Hoogheemraad Smits licht toe dat dit de laatste begroting is van dit college. Deze zou beleidsarm moeten zijn.

Eerste termijn

Mevrouw Dijkshoorn mist informatie over de afwikkeling van de motie Watersysteemkosten, volgens welke deze kosten zouden worden doorgelicht. Ze heeft begrepen dat er niet veel uit

voort is gekomen, maar had er graag iets over gelezen in de begroting. Bij de kadernota is gevraagd om uitwerking van de gevolgen op de lange en korte termijn als het tarief wordt verlaagd en ze had berekeningen hiervan in een bijlage bij het stuk verwacht. In relatie tot de duurzaamheid en de informatieve VV in december merkt ze op dat in onder andere de gemeente Westland meer ruimte is ontstaan voor het plaatsen van lage windmolens, misschien kan Delfland hier iets mee. Verder is spreekster tevreden met het resultaat, hoewel het zorgelijk is dat bepaalde projecten niet vooruitkomen.

De heer Van Kasteren kan de tekst over cofinanciering op pagina 66 in de meerjarenraming niet koppelen aan een vergelijkbare passage in de begroting. Verder is dit jaar de AVG van kracht geworden, en in de begroting mist een passage waarin het college daarover zijn ambitie verwoordt, bijvoorbeeld door een verklaring van accountability. Komt daarover in de jaarrekening nog iets terug?

De heer Van den Berg kan instemmen met deze begroting. De ambities uit het coalitieakkoord zijn goed gerealiseerd. Hij merkt op dat de doorontwikkeling van de PI's goed gaat. Soms wordt iets overigens wel erg gemakkelijk een prestatie-indicator genoemd, terwijl het simpelweg kengetallen zijn. Het resultaat van de motie over de watersysteemkosten lijkt vrij gering, maar de mogelijkheid om deze kosten te beïnvloeden is op zichzelf een interessante constatering. Spreker is benieuwd naar de oorzaken voor de lage aantallen vervuilingseenheden bij bedrijven. Hij betwijfelt of het een gewenste ontwikkeling is als dit het gevolg is van bedrijven die zelf voorzuiveren. Hier ligt een belangrijke financiële afweging voor het waterschap, want als de VE's aan de ene kant omlaaggaan, betekent dat dat er aan een andere kant meer moet worden opgebracht. Op pagina 57 staan de geraamde investeringen in meerjarenperspectief, en daar zijn vrij grote fluctuaties te zien. Waar komen deze fluctuaties vandaan, met in het achterhoofd dat ambitieniveaus weleens eerder hoog waren en moesten worden teruggeschroefd?

De heer Van Adrichem leest in het gevraagde besluit onder punt drie het beoogde effect om de schuldenpositie te 'beheersen': hier zou hij graag lezen dat de schuldenpositie afgebouwd gaat worden. Er staat een enorme schuld, en men zal het erover eens zijn dat afbouwen noodzakelijk is. Hij heeft zorgen over de opmerking dat de inzet op communicatie ten behoeve van waterbewustzijn te verwaarlozen is. Daar gaat de burger dan niet veel van merken, meent spreker. Het is zaak burgers te laten beseffen wat de waarde is van wat het waterschap doet aan water, en hoe iedereen een bijdrage kan leveren ten aanzien van schoon en voldoende water. Spreker denkt dat Delfland aan de opbrengstenkant wel aan de onderkant van de lijn zit. Er is een explosie van bouwactiviteit in dit gebied en dat zal via de OZB en WOZ zeker invloed hebben op de belastingopbrengst.

De heer Lont hoopt dat de tarieven op den duur kunnen dalen als de schuldenlast is afgebouwd. Op pagina 37 gaat het om een investering voor duurzame energie die wordt aangekondigd voor 2019: de orde van grootte hangt in de lucht. Er wordt verder getwijfeld of KRW-doelen wel worden gehaald en of er voldoende investeringsruimte is om hier iets aan te doen. In de lijst op pagina 51 gaat het om het beschermen van vitale infrastructuur, daar staat dat het risico met deze maatregelen op M staat; betekent dit dat men aan de goede kant zit of juist dat er nog werk te doen is.

De heer Van Boxmeer vraagt of de getallen van voorgaande jaren ook in de tabel kunnen worden opgenomen. Verder staat er een doelstelling voor de daling van CO² die volgens de doortelling al in 2030 kan worden bereikt; misschien is het dan goed om de doelstelling bij te stellen.

De heer Simon verbaast zich over de hoeveelheid mutaties als hij kijkt naar de lijn ten opzichte van de najaarsbrief. Dit maakt de stukken getalsmatig wat lastig leesbaar. Op pagina 66 bijvoorbeeld is onduidelijk wat er wordt bedoeld met cofinanciering en het verschil tussen krediet en plan. Spreker kan zich inhoudelijk wel heel goed in de inhoud en titel vinden, hoewel hij graag iets meer weet over hoe er met de schulden zal worden omgegaan. De PI's zijn niet allemaal even fundamenteel, ze dienen om beleid te controleren, maar er is nog niet echt gediscussieerd over de doeltreffendheid van de PI's zelf. Spreker kan het stuk wel

steunen. Hij ontvangt nog graag een overzicht van de investeringen per programmaonderdeel, en wat de restkredieten zijn.

De heer Nanninga vindt 'de basis op orde' beter dan de titel van vorig jaar. Het bevroren van de tarieven en kosten vindt hij goed. De PI's kunnen altijd worden verbeterd, maar daarmee gaat het de goede kant op. Spreker is benieuwd hoe Delfland aan de buitenwereld gaat communiceren over de positieve ontwikkelingen die uit het stuk blijken.

Mevrouw Hilders vindt sommige PI's niet handig gekozen, zoals die voor energieproductie in kubieke meters ongeacht de kosten. De indicator voor innovatie gaat enkel over hoe bruikbaar innovaties zijn voor de primaire processen van de organisatie; dat mag breder worden opgevat. De vergunningen binnen wettelijke termijnen behandelen zou gewoon naar 100% moeten. Diverse indicatoren gaan meer over output dan outcome. Misschien moet hierover een keer discussie worden gevoerd. Verder is spreekster benieuwd naar de reden waarom de belasting van bedrijven is gedaald. Zijn ze zelf beter gaan zuiveren? Ze is benieuwd naar de mening van de rekeningcommissie over dit onderwerp. Afgelopen VV was spreekster verontrust over het feit dat er werd afgeweken van provinciaal beleid ten aanzien van zwemwater. Ze wil van dergelijke zaken beter op de hoogte worden gehouden. Ten aanzien van het klimaat wijst ze erop dat er binnenkort energieregio's worden ingesteld. Wat dat zijn is nog niet bekend, maar spreekster wijst er vast op dat als Delfland zal deelnemen en rijksdoelstellingen overneemt die niet haalbaar zijn, het waterschap Europese boetes riskeert. Europese verplichtingen zijn namelijk resultaatverplichtingen waarop wordt gehandhaafd met boetes. Op pagina 32 wordt geld vrijgemaakt voor nieuwe zuiveringsconcepten. Daarover moet de VV nog een besluit nemen, maar er wordt al wel geld voor vrijgemaakt in de begroting. Er wordt geld vrijgemaakt voor wind en zon, maar nog steeds blijkt niet dat er rekening wordt gehouden met de omwonenden. Wind en zon hebben intermitterende bronnen, daarvan is niet altijd afdoende beschikbaar. Graag hiernaar kijken en meewegen. Spreekster zou graag willen dat er een keer behoorlijk verantwoording wordt afgelegd over het onderwerp innovatie. Hier heeft ze al heel vaak naar gevraagd. Tot slot wenst spreekster een overzicht van waar 3Di voor wordt gebruikt en duidelijkheid over wanneer de Omgevingswet wordt ingevoerd.

De heer Hombergen vraagt naar de reikwijdte van deze begroting: het is goed om naar de toekomst te kijken, maar de nieuwe coalitie zal toch weer wat vrijheden hebben om zaken bij te stellen. De inkomsten zijn veel hoger dan verwacht, deels door demografische ontwikkelingen in het gebied en deels door het aantal huizen dat wordt bijgebouwd. Spreker vraagt de toezegging van een notitie om deze ontwikkelingen eens helder in kaart te brengen. Het is goed om de schuldenpositie terug te brengen, maar bij het huidige tempo is de vraag of er niet iets moet gebeuren aan de inkomstenstroom. Spreker vraagt ook aandacht voor de schuldenproblematiek van de inwoners zelf, waarover tekst en uitleg is te vinden in het blad Focus. Het huidige kabinet Rutte wil er werk van maken en ook Delfland zal zijn steentje moeten bijdragen. Spreker stelt voor om meer coulancebeleid te gaan ontwikkelen, bijvoorbeeld qua scherpste van het incassobeleid, en daar budget voor te reserveren.

De heer Nanninga vraagt per interruptie aan de heer Hombergen of hij bewijs heeft dat dit een probleem vormt in dit gebied, zodanig dat het bijzondere aandacht vergt. Hij zou graag een cijfermatige onderbouwing krijgen als dit het geval is. Als het geen evident probleem is, heeft het geen nut hier een groot punt van te maken. Het verzoek aan het college is om de cijfers boven tafel te halen.

De heer Van Adrichem vraagt aan de heer Hombergen hoe hij het besef onder burgers wil vergroten van waar waterzuiveringsheffing voor is en dat omgaan met water geld kost, als hij ze de kosten niet wil laten dragen. Overigens heeft hij veel waardering voor het streven om mensen die het moeilijk hebben te beschermen.

De heer Fekkes reageert op de interruptie van de heer Nanninga: spreker heeft tijdens de vorige VV al verwezen naar cijfers over de schuldenproblematiek. De cijfers zijn er dus.

De heer Nanninga heeft wel degelijk opgelet en weet genoeg over de armoedeval, maar is benieuwd naar de specifieke cijfers van het RBG, zodat de VV kan beoordelen waar Delfland zelf iets aan kan doen.

De heer Hombergen vervolgt zijn termijn. Natuurlijk moeten cijfers boven tafel worden gehaald. Maar duidelijk is dat het beleid Rutte onderbouwd is. Er zijn vele wijken waar mensen geen cent te makken hebben. Spreker wil wel bijdragen aan het achterhalen van de armoedecijfers. Hij pleit niet voor kwijtschelding maar voor coulance in het incassobeleid. Zo worden mensen nog steeds bewust van het water gemaakt. De WOZ-waarde stijgt, met name die van huizen, en dat betekent een verschuiving van de lasten richting de burgers. In de mooie tabel op pagina 17 van belastingprofielen is te zien dat de lasten van huurders (geen eigenaars) zullen toenemen terwijl die van eigenaars afnemen. Dat verbaast spreker. Hij ziet te weinig sturingsmogelijkheden op de bulkkredieten en of er waar voor het geld geleverd wordt. Het is een goede ontwikkeling dat er zo veel is gedaan aan de prestatie-indicatoren. Het onmiddellijke doel van de PI's was dat er goed gediscussieerd kon worden, zodat er beleid mee kan worden gestuurd.

De heer De Nooy is tevreden met de begroting. Aan de burgers moet wel goed worden uitgelegd dat de tarieven weer worden verhoogd, terwijl de inkomsten al stijgen. Dit ten behoeve van de beeldvorming.

De heer Fekkes is het met de VVD eens dat schulden afgebouwd moeten worden, maar niet ten koste van alles. Er schiet wel steeds meer geld over, en er zijn ook in toenemende mate cijfers over de financiële situatie van burgers van Delft, Den Haag en Westland bekend. Als nieuw feit noemt hij dat er onlangs een rapport van het Nibud is verschenen, waaruit blijkt dat de positie van niet-werkenden ten opzichte van werkenden schrijnend is. Spreker heeft begrepen dat het weinig soelaas biedt om tarieven te verlagen als er een paar miljoen over is, maar een tientje is voor sommige mensen al heel veel. Ten aanzien van de begroting pleit hij ervoor consequent de wettekst te volgen, het woord 'begroting' te gebruiken en af te stappen van 'programmabegroting'. Op pagina 6 van de begroting staat een toename van de kosten bestuursorganisatie en instrumenten: hangt dit samen met wachtgeld van vertrekkende collegeleden? Qua lay-out zou hij starten met een inleiding. De grafieken en plaatjes zijn heel verhelderend, daarvoor complimenten.

De heer Kuijvenhoven vindt het voorliggende stuk gedegen. Hij stelt vast dat de financiële uitwerking van de kadernota daarmee prima is. Spreker vindt een balans tussen schuldsanering en tarievenbeleid belangrijk. Daaraan lijkt voldaan. De ontwikkeling in de toekomst is aan de nieuwe VV. Waar sprake is van bevrozing van tarieven vindt hij dat een groot goed. Er ligt een redelijke basis om in de toekomst mooie dingen te doen. De compactheid heeft ook in de begroting toegeslagen. Programma E wordt wel erg globaal weergegeven ten aanzien van de onderdelen. Op pagina 5 bij de belastinginkomsten onder tabel 'taak' wordt een duiding gegeven van de stijging van de zuiveringsheffing, maar wordt niets gezegd over de stijging van de watersysteemheffing. In de managementsamenvatting mag hierop wel een nadere toelichting worden gegeven.

De heer Hombergen vraagt per interruptie of de heer Kuijvenhoven daarmee ook graag wil weten waar de grote inkomstenstijging nou precies door komt.

De heer Kuijvenhoven bevestigt dat het niet anders kan dan dat je wilt weten wat de demografische ontwikkelingen zijn. Hij kan de suggestie van de PvdA volgen. Opvallend is de sprong die in 2020 te zien is: investeringen in het watersysteem stijgen vrij abrupt naar 15 miljoen in 2020. De investeringen in afvalwaterzuivering stijgen ook. Graag nadere duidingen voor deze investeringsringsen. Het ziekteverzuim is 4,8%. Dat vindt spreker iets om naar te kijken, want in het bedrijfsleven ligt dit veel lager. Hij vindt het zorgelijk dat dit percentage in deze organisatie wordt beoogd. Wat is het doel van dit beleid?

De heer Nanninga wijst er per interruptie op dat vorig jaar al is verzocht om inzicht in de verhouding tussen kortdurend en langdurend ziekteverzuim. Dit had de heer Kuijvenhovens vraag voorkomen.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits gaat in op de financiële positie van Delfland, de kern van zijn portefeuille. Delfland heeft nog steeds torenhoge schulden. De coalitie heeft besloten deze naar beneden te brengen. Ook de tarieven zijn in nationaal perspectief hoog. Hier moet iets aan worden gedaan. Daarom wordt er afgelost op de PPS-constructie voor de Harnaschpolder en loopt de rekeningcourant af. Niettemin is de vraag of Delfland door wil gaan met aflossen totdat er geen schuldenpositie meer over is. Zowel ambtelijk als politiek is een exercitie wenselijk over wat een optimale schuldenpositie is. Dergelijke exercities moeten de komende maanden worden gemaakt om in te brengen bij de collegevorming, en daar kunnen bestuurders keuzes in gaan maken. Ook bij de bepaling van de tarieven moet Delfland rekening houden met de tarieven in aanpalende waterschappen. De ingezette lijn werkt. Het rapport over de doorlichting van de watersysteemheffing is op 18 oktober jl. op ibabs gepubliceerd en dit rapport zal ongetwijfeld deel uitmaken van de besprekingen van de nieuwe coalitie. De uitkomsten zijn niet dusdanig dat er substantiële bedragen kunnen worden ingezet om de tarieven te verlagen.

Mevrouw Dijkshoorn vraagt per interruptie of het publiceren van stukken niet met zich meebrengt dat ze toegevoegd worden aan een commissie.

Hoogheemraad Smits zegt toe de procedure te volgen waardoor het rapport in commissie BOB wordt besproken. In december komt er een voorstel naar de VV op het gebied van wind- en zonne-energie. Spreker is blij met de beleidswijziging in de gemeente Midden Delfland met betrekking tot de mogelijkheid van kleine windmolens. De tekst over de cofinanciering wordt uit de tekst gehaald. De PI's krijgen nog een vervolg in discussies. Het is denkbaar om een onderscheid te maken tussen PI's en KPI's. De lage opbrengst van de waterzuiveringsheffing van bedrijven komt doordat diverse bedrijven zelf zijn gaan voorzuiveren. De vraag is inderdaad op zijn plaats of dit wel een wenselijke ontwikkeling is. Spreker kan niets zeggen over de kwaliteit van het geloosde water. De waterkwaliteit kan in ieder geval nog steeds beter en er wordt een andere capaciteit aangeboden aan zuiveringen. Hier moeten de komende tijd analyses van gemaakt worden.

De voorzitter vult aan dat het streven is om bedrijven te overtuigen dat ze hun eigen voorzuivering beëindigen en het zuiveringsproces weer aan het waterschap overlaten, omdat dit uiteindelijk tot dunner afvalwater leidt. Op de vraag van Lont over de risico's antwoordt spreker het gaat om restrisico's nadat er beheersmaatregelen genomen zijn.

Hoogheemraad Smits vervolgt dat er momenteel een assetmanagementsysteem ontwikkeld wordt dat inzicht geeft in extra investeringen. Ten aanzien van het waterbewustzijn: Nederland ligt grotendeels beneden de zeespiegel, maar toch behoren we tot de top 20 van wereldeconomieën en dat heeft voor belangrijk deel met de waterschapsfunctie te maken. Investeringen in duurzame energie komen in december terug op de agenda. De cijfers van voorgaande jaren kunnen nu niet meer opgenomen worden. Voor volgende jaren kan dit worden overwogen. In het akkoord van Parijs staat het streven verwoord om in 2050 klimaatneutraal te zijn. In de werkgroep van MRDH wordt onder coördinatie van spreker zelf bekeken hoe dit gehaald kan worden.

Mevrouw Hilders vraagt om te verhelderen hoe 'klimaatneutraal', 'energieneutraal' en 'CO²-neutraal' zich tot elkaar verhouden. Graag gaat ze hier nog keer uitgebreider op in.

Hoogheemraad Smits beschouwt de PI's als een continu proces. De vraag over pagina 47 over de mutaties in de reserves laat hij aan zijn ambtelijke ondersteuning over.

De heer De Haan licht toe dat er een regel mutaties reserve staat die betrekking heeft op een afspraak om te doteren. Dit is in de begroting als kostenpost opgenomen voor zuiveringstechnische werken, terwijl het feitelijk een resultaatbestemming is. Daarom staat het hier op pagina 5 als resultaatbestemming en vandaar dat deze regel eronder staat.

Hoogheemraad Smits vervolgt dat hij de opmerking van de heer Simon graag doorgeeft aan de volgende coalitie. Ook communicatie over de schuldenpositie komt zeker bij het volgende

college aan de orde. De discussie over de PI's is nog niet afgerond. Eind dit jaar komt er inzicht in hoe innovatieve projecten aangepakt worden en gelden worden besteed. Het accent zal deels komen te liggen op investeren in zonne- en windenergie. Ten aanzien van de schuldhelpverlening is er in de tweede kamer een wet aanvaard waardoor organisaties als de RBG verplicht zijn om stapeling van schulden te voorkomen. Dit betekent dat de RBG zal moeten investeren in begeleiding van mensen die in die positie zitten. Ook dat zal toch een paar miljoen euro per jaar kosten. Er is al veel geïnvesteerd in mensen die door persoonlijke benadering zelfs vanuit een schuldenpositie toch zijn gaan betalen. Dit heeft wel consequenties voor de afdracht van de RBG. Op de vraag van de heer Fekkes antwoordt hij dat het college naar aanleiding van de vorige VV heeft gekeken naar de mogelijkheid om de hogere opbrengst in te zetten voor belastingverlaging. Een rekenexercitie laat zien dat dit echter een nauwelijks merkbare verlaging voor belastingbetalers tot gevolg zou hebben. De verlaging met tien euro per aanslag zou vragen om een bedrag van 12 miljoen euro. Vanwege het geringe effect wordt het verzoek uit het amendement niet gehonoreerd. De prognoses van de watersysteemheffing zijn gebaseerd op ontwikkelingen die zeker gaan plaatsvinden. Spreker zal de VV een brief schrijven over de ontwikkeling van het belastingtarief in relatie tot de WOZ-waarden en demografische ontwikkelingen.

De voorzitter antwoordt op de vraag van de heer Van Kasteren over de AVG dat een zogenaamde privacyverklaring die volgens de AVG is vereist reeds is vastgesteld en op de website is gepubliceerd. Er is veel aan gedaan om ervoor te zorgen dat er aan de AVG wordt voldaan, maar er zal voortdurend inspanning op nodig zijn om dit goed te onderhouden. Eind dit jaar denkt de organisatie zogenaamd *compliant* te zijn. Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen over de KPI's. Hij zou willen onderscheiden wat kengetallen zijn en wat daadwerkelijk resultaten. Het is wenselijk om aspiraties ten aanzien van het tarief samen in beeld te brengen met die voor schuldenafbouw en investeringen. Er zijn belangrijke investeringsopgaven in het kader van onderhoud en vervanging die nog moeten worden uitgevoerd. Wettelijke eisen ten aanzien van de termijnen voor het verlenen van vergunningen zijn op dit moment nog niet voor 100% te halen. Delfland is wel bezig hier volledig invulling te geven. Het ziekteverzuim is dalende. 4,8% is inderdaad hoog maar het is niet realistisch te verwachten dat dit plotseling sterk gaat dalen. Wel is het een continu aandachtspunt. Het belangrijkste elementen in het ziekteverzuim betreft langdurig en niet-werkgerelateerd verzuim. De Omgevingswet zou per 1 januari 2021 ingaan, de organisatie is volop bezig om zich hierop voor te bereiden. Er worden ook zo nu en dan pilots gedaan in dat kader en er wordt zorgvuldig op gestuurd.

Tweede termijn

De heer Kuijvenhoven is blij dat de belangrijkste punten worden opgepakt.

De heer Fekkes uit zijn waardering voor het stuk. Hij vindt het een interessante gedachte om niet de volledige schuld af te lossen, vergelijkbaar met individuen die hun hypotheek niet volledig aflossen.

De heer Hombergen merkt op dat met de Omgevingswet ook het historische begrip 'keur' gaat verdwijnen. Ten aanzien van de PPS-constructie merkt hij op dat nog vorige week bekend geworden is dat Engeland met dergelijke constructies wil stoppen, omdat ze vaak financieel ontspoord zijn. De gouden bergen die ervan zijn verwacht, zijn nauwelijks werkelijkheid geworden.

De heer Nanninga merkt per interruptie op dat deze opmerkingen niet gefundeerd zijn.

De heer Hombergen vervolgt dat hij het Engelse rapport ter informatie wel aan de VV zal toezenden. Over de kostenstijging voor huurders versus eigenaren krijgt hij graag een schriftelijke notitie. Hij is blij met de opmerking over de zoektocht naar een optimale schuldenpositie. Terug naar 0 is niet nodig, maar behoedzaam financieel beleid wel. De schuldenproblematiek van inwoners is gelukkig al onderwerp van nieuwe wetgeving, maar aan normen kan je zowel matig als ruimhartig voldoen. Spreker hangt de ruimhartige interpretatie aan.

Mevrouw Hilders hoopt op een discussie over de prestatie-indicatoren. Aan de begroting voor zuivering zou een visie ten grondslag moeten liggen vindt ze. Er wordt ook in deze begroting weer afgeweken van provinciaal beleid. Ze vraagt wanneer de rekeningcommissie gaat reageren. Ze krijgt ook nog graag een reactie op haar opmerking over energie. Ze verwijst daarbij ter kennisname naar het Democratisch energie-initiatief. Er wordt veel geld uitgegeven aan voorbereiding op de Omgevingswet. Verder wil ze graag een antwoord op haar vraag waarvoor 3Di wordt gebruikt. Het is een geweldig systeem, dat zich goed zou lenen voor educatief gebruik op scholen en elders. Toch lijkt er nog niet veel mee te zijn gebeurd, terwijl er veel geld aan is uitgegeven.

De heer Nanninga sluit zich aan bij de positieve bewoordingen van mevrouw Hilders over de PI's. Hij verwacht een lovend stuk in de pers over deze fantastische resultaten.

De heer Simon maakt zijn complimenten voor de beantwoording van de vragen. Hij heeft nog steeds moeite met pagina 66 over de investeringen. In de toelichting staat dat het college heeft gevraagd om een inventarisatie van de investeringen. Hij is benieuwd waarom dit in de begroting staat.

De heer Van Boxmeer vraagt om het exploitatieoverzicht en ondersteunt de vraag om een informatieve notitie over CO²-/energie-/klimaatneutraliteit.

De heer Van Adrichem heeft nog geen antwoord op zijn vraag over het beoogde effect ten aanzien van de schuldenpositie, die hij geherformuleerd zou willen zien van beheersen naar 'schuldenpositie verder af te bouwen'. Als volgend jaar een groot overschot blijkt, kan het college al wat investeringsruimte vinden.

De heer Van Kasteren wijst op het informatieve en opiniërende artikel 'Schuldenpositie waterschappen vraagt om actie' van Hans Schouffoer, waar aandacht voor dit onderwerp gevraagd wordt.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits komt schriftelijk terug op de heer Hombergens vraag over de stijging van het tarief voor huurders en de daling voor eigenaren (pagina 47). Het beroep op coulance ten aanzien van de schuldenpositie van individuele belastingbetalers begrijpt hij. Spreker verwacht dat de PvdA zal komen met een initiatiefvoorstel als dat nodig is. Een visiestuk met betrekking tot de richting van investeringen in zuiveringen ligt al besloten in het beleidsakkoord, dat wil hij niet nog eens overdoen.

Mevrouw Hilders is het er niet mee eens dat de visie er al is. Er is enkel een begroting, geen visie of voorstel.

Hoogheemraad Smits vervolgt dat hij zal terugkomen op het democratisch energie-initiatief. De opmerking van de heer Simon bij pagina 66 geeft hij aan zijn opvolger mee. Het doel van het college is om zo open mogelijk te zijn richting VV. De tekst over de schuldenpositie zal overeenkomstig de suggestie van de heer Van Adrichem worden gewijzigd.

De voorzitter meldt dat 3Di momenteel wordt gebruikt voor stresstests. Het idee om het in te zetten ter verbetering van waterbewustzijn is sympathiek. Er wordt momenteel aan een campagne gewerkt met betrekking tot waterbewustzijn. Spreker zal mevrouw Hilders' suggestie meegeven aan de mensen die met die campagne bezig zijn en zien of daarin een plaats is voor 3Di. Delfland is momenteel bezig om een energiestrategie voor Delfland op schrift te stellen. Deze zal besproken worden in de VV, en daarin staan ook definities van termen als klimaatneutraal, energieneutraal en CO₂-neutraal.

De voorzitter constateert dat de begroting de nodige instemming oogst. Hij concludeert dat de begroting als bespreekstuk doorgaat naar de VV.

- 04. Verordening Watersysteemheffing Delfland 2019
- 05. Verordening Zuiveringsheffing Delfland 2019 en Verordening Verontreinigingsheffing Delfland 2019
- 06. Verordening kwijscheldingsregeling 2019

De voorzitter stelt voor om de punten 4, 5 en 6 tegelijkertijd te behandelen omdat ze alle drie voortvloeien uit de begroting.

Hoogheemraad Smits stelt voor de verordeningen als hamerstuk door te geleiden naar de VV.

De heer Fekkes heeft een aantal juridische opmerkingen uitgeschreven. Het hoofdprobleem dat hij constateert is dat de bestaande verordening bij vaststelling ingetrokken wordt, terwijl er nog mensen voor nieuwe vorderingen aangeslagen moeten worden in 2018. Daarvoor zou na intrekking geen rechtsgrond meer bestaan. Overgangsregelingen zijn er over het algemeen om zaken die voortdurend rechtsgevolg hebben, te blijven volgen. Spreker adviseert om te bekijken welke verordeningen kunnen worden geschrapt.

Hoogheemraad Smits zal zich over de juridische suggesties van de heer Fekkes buigen en voor de VV reageren.

Mevrouw Hilders vraagt zich af hoe het kan dat de verordeningen niet de inspraakprocedure ingaan. Het kan toch niet dat ingezetenen hier niets over kunnen zeggen? Overzien burgers en bedrijven de gevolgen van de begroting wel? Ze vindt dat er nadrukkelijk over moet worden gepubliceerd dat er een nieuwe begroting ter inzage ligt.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat begrotingen altijd openbaar zijn en burgers hebben alle ruimte, gelegenheid en tijd om er opmerkingen over te maken. Er wordt in ieder geval voldaan aan de verplichtingen om openheid te betrachten.

De heer Simon vindt de toelichting ook verwarrend. Bij de watersysteemheffingsverordening staat wel een duidelijke uitleg, deze zou naar beide andere verordeningen kunnen worden getransporteerd.

De voorzitter stelt dat er tot op dit moment geen zienswijzen zijn ingebracht op de begroting.

De verordeningen worden als hamerstukken doorgeleid naar de VV, met inachtneming van de opmerkingen.

07. Samenwerking met Rijnland en Schieland & de Krimpenerwaard op het gebied van financieel-administratieve werkzaamheden

Eerste termijn

De heer Kuijvenhoven gelooft dat het goed is om de handen ineen te slaan waar dat tot meer efficiëntie leidt. Hij ondersteunt het voorstel. Hij vindt de laatste alinea van de passage over het salarisbudget dat wordt ingezet voor dekking van de financiële eenheid nogal cryptisch waar er staat 'en valt verder vrij als structurele besparing'.

De heer Fekkes ondersteunt het voorstel maar vraagt zich af of hoogheemraad Smits wel bevoegd is om te tekenen.

Mevrouw Alferink staat positief tegenover samenwerking, hoewel deze nog wat vragen oproept. Zo vraagt ze op welke punten de concrete meerwaarde zit en hoe de VV nog haar controle kan uitoefenen. De OR heeft aandacht gevraagd de Prosa, dat volgens medewerkers niet efficiënt lijkt te werken. Verder heeft spreekster zelf veel reorganisaties meegemaakt en wijst ze op het bekende risico om aan de voorkant te weinig oog te hebben voor de nadelen. De nadelen blijken vaak pas na verloop van tijd.

Mevrouw Hilders vraagt hoe het college denkt de VV te faciliteren in haar controlerende en kaderstellende functie en hoe het college daar in dezen tegenaan kijkt. Ze mist een uittreedbepaling.

De heer Nanninga vraagt of er voldoende aandacht is besteed aan de digitale veiligheid van burgers en personeel. De tabel van de personele consequenties is niet helemaal helder qua betekenis.

De heer Simon is zeer tevreden over het voorstel. Het gaat om een belangrijke efficiëntieslag, die zorgvuldig moet worden uitgevoerd, maar die wel gewoon moet plaatsvinden. Er zal in de toekomst toenemend samengewerkt moeten worden.

De heer Lont vindt het goed dat dit gaat gebeuren. Het artikel over geschillen is een beetje dun ten aanzien van de toetsing. Hem lijkt een geschillencommissie of mediation een wenselijke aanvulling. Spreker vindt onduidelijk wat er onder de processen valt die naar binnen getrokken worden onder de term 'administratieve financiële processen'. Hij suggereert een apart proces in te richten voor wijzigingen op operationeel niveau.

De heer Van Adrichem is het eens met het voorstel. Er zijn weer nieuwe automatiseringstools nodig en die kan je beter samen aanpakken. Hij denkt bijvoorbeeld aan robotica en de invloed daarvan op het financiële systeem. Er zit een goede vooruitziende blik achter het voorstel.

De heer Van den Berg ziet goede redenen om deze samenwerking aan te gaan. Het is overigens maar de vraag of het goedkoper wordt, dit blijkt niet uit het stuk. Er wordt wel gesproken van een structurele vrijval van personele inzet, maar er zijn juist ook mensen nodig voor de samenwerking. Graag daarop een nadere toelichting. Het advies van de OR bevat wel een kritische kanttekening over het werken met het programma Prosa, dat tijdrovend en niet efficiënt zou zijn. Efficiëntie is juist een van de doelstellingen van de samenwerking.

De heer Van Kasteren wil graag verduidelijking van de verhouding tussen kosten en baten in een toelichting. Verder vraagt hij aandacht voor goed prestatie management, om helder te krijgen of de beoogde kwaliteit ook wordt gehaald.

Mevrouw Dijkshoorn is voorstander van samenwerking met betrekking tot het financieel programma. Ze heeft wel zorgen over de voor- en nadelen en welke daarvan al dan niet structureel zijn. Daarop wenst ze een toelichting. Natuurlijk vraagt een nieuw systeem altijd om een leerproces. Er wordt vanaf 1 januari met het programma Prosa gewerkt: worden hier problemen mee voorzien? Het lijkt haar wenselijk om te leren van andere waterschappen.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits licht toe dat Prosa elders al langer wordt gebruikt. Samenwerking op dit punt is niet nieuw, te denken aan de RBG en het Waterschapshuis. De samenwerking moet uiteindelijk wel een voordeel opleveren. De afspraak is inderdaad dat een aantal fte's vrijvalt. Er wordt al langer met dit systeem gedraaid en vanuit het veld hoort spreker dat het gewoon goed loopt. Er zal voortdurend in de samenwerking geïnvesteerd moeten worden, en op evaluatiemomenten zullen de voor- en nadelen ook beter in beeld worden gebracht. De OR reageert overigens ook positief. Een stuurgroep zal het proces begeleiden en rapporteren aan het college. Het college komt weer terug bij de VV. In de stuurgroep zit ook een ambtelijke vertegenwoordiging vanuit Delfland. Uittreden kan als daar aanleiding toe is. Er zal nagedacht worden over een uittreedbepaling.

De heer Cuypers vult aan dat de personele consequenties niet inhouden dat er hier mensen verdwijnen. Dat komt doordat er al langer op deze ontwikkeling is geanticipeerd. Om die reden zijn bepaalde vrijgekomen plekken al eerder niet ingevuld. Sommige mensen krijgen wel een nieuwe plek. Het kost natuurlijk ook geld om de personele administratie te doen. Onderaan de streep is de inschatting dat Delfland ongeveer 80.000 euro per jaar bespaart met de samenwerking, maar er ontstaat een andere verhouding tussen de potjes.

De heer Van den Berg vindt dat de uitleg over de besparing voor Delfland dan wel ongelukkig is opgeschreven.

De heer Kuijvenhoven vraagt hoe de besparing van 80.000 euro zich verhoudt tot de zes fte die vervallen.

De heer Cuypers antwoordt dat aan de zes fte een bedrag is gekoppeld qua personele inzet, maar dat met de vrijgevallen middelen weer ander personeel moet worden bekostigd. De financiële administratie verplaatst bijvoorbeeld naar de samenwerking, maar blijft wel geld kosten. Er zijn overigens ook voordelen op gebied van kwetsbaarheid.

De voorzitter vervolgt dat hoogheemraad Smits gemandateerd is om de overeenkomst te tekenen.

Het stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de VV.

08 Zienswijze toetreding GR tot werkgeversvereniging UvW

Dit agendapunt wordt als hamerstuk doorgeleid naar de VV.

09 Aangepast voorstel wijziging belastingstelsel waterschappen

Hoogheemraad Smits vindt dat de Unie bijzonder voortvarend te werk is gegaan. Alle waterschappen hebben commentaar geleverd en daar is door de Unie bijzonder snel op gereageerd. Op een na alle punten van Delfland zijn gehonoreerd. Het college is vol waardering voor de aanpak en stelt voor hiermee in te stemmen.

Eerste termijn

Mevrouw Dijkshoorn heeft zorgen over deze materie gehad omdat er nog geen vertrouwen was in de goede afloop. Nu is ze wel positief gestemd over de reactie van Delfland. Op twee belangrijke onderdelen wordt nog een jaar verder gekeken: natuur en het gebiedsmodel. Als het gebiedsmodel verder wordt uitgewerkt, wil spreekster graag meegeven om mee te wegen wat iemand doet ten dienste van het waterschap, bijvoorbeeld bagger accepteren. Ze zou graag zien dat dit een toekomstbestendig belastingstelsel zou opleveren.

De heer Van Kasteren deelt de bewondering voor de manier waarop de Unie de opmerkingen heeft meegenomen. Chapeau voor de opsteller.

De heer Van den Berg ondersteunt dat hier een zorgvuldig proces wordt doorlopen en dat er een aantal onderzoeken wordt gedaan. Nadeel is dat het weer een jaar vertraging oplevert, terwijl sommige elementen van de belastingstelselwijzigingen wel enige haast hebben, bijvoorbeeld de instrumenten om afwaterstromen als waterschap aan je te binden. Ook aan de orde is de vraag of we voor een deel al wel groenlicht kunnen geven, bijvoorbeeld voor de zuiveringsheffing waarover weinig discussie bestaat. De Unie trekt de conclusie dat het integrale voorstellen zijn, die beter in één keer worden geaccordeerd, dus nu lijken alle voorstellen naar december 2019 door te schuiven. Spreker zou graag nog eens kijken of dringende voorstellen waar toch al overeenstemming over bestaat, niet toch versneld kunnen worden.

De heer Van Adrichem maakt zijn complimenten voor de snelheid waarmee is gewerkt. Hij is het eens met de vorige spreker. De gang moet erin blijven. Als alles een jaar doorgeschoven wordt, zal een nieuw college er deels opnieuw mee aan de gang gaan en dat zal vertragend werken.

Mevrouw De Zoete is het in grote lijnen eens met het uitstel. Ze vindt niet dat er punten zijn waarover geen discussie is. Ze is ook niet bang voor het maken van een extra politieke slag. Ze heeft de indruk dat allerlei tegengestelde meningen ertoe hebben geleid dat er van alles hetzelfde is gebleven en vindt dat zonde.

De heer Van Boxmeer heeft de indruk dat er nog afstemming nodig is op het beeld van Delfland. Er was een aantal waterschappen met een 'gedeeld' beeld en een deel was 'ongedeeld'.

De heer Simon vond het opvallend dat er bij de stukken van Delfland stond 'een deel van de bestuurders'. Hij heeft zijn twijfels over hetzelfde punt als de heer Van den Berg en mevrouw De Zoete. Een integrale benadering is complex. Spreker is zelf met het onderdeel zuiveringsheffing niet helemaal gelukkig. Hij is voor een zorgvuldig proces, en zou het onderwerp per onderdeel willen aftikken. Hij begrijpt het belang van de integrale benadering niet. Hij staat niet achter de bevinding van de Unie.

De heer Nanninga vraagt zich af of hij zich kan herkennen in de reactie van de Unie en telt er op de twaalf punten toch vier waarop weer een commissie wordt ingesteld. Ontstaat er dan niet weer eenzelfde discussie met uiteindelijk dezelfde conclusie? Dat is onbevredigend. Spreker zou liever voortborduren op de onderwerpen waarop consensus bestaat.

Mevrouw Hilders heeft bij de behandeling in de VV amendementen ingediend, waarvan er twee zijn overgenomen. Ze kan de uitgangspunten volgen, maar er zijn meerdere fracties die de gevolgen niet kunnen overzien. De VV moet de vinger aan de pols kunnen houden. Ze wil dat het onderwerp nog in de VV komt en vraagt daarop om een toezegging. De medicijnresten moeten kennelijk additioneel. Het lijkt een goed idee om per onderdeel na te denken. Geld rondpompen tussen gemeente en waterschap lijkt haar ook geen goed idee. Ook uit dit stuk blijkt weer dat zij elkaar geen heffingen zouden moeten opleggen.

De heer Hombergen heeft bij eerdere bespreking stevige inbreng gegeven. Helaas is door de Unie niet voldoende inzicht gegeven, bijvoorbeeld over de nieuwe berekeningsmethodiek voor de zuiveringsheffing, die grotendeels een kostenstijging bij burgers met zich mee meebrengt. Verder is er onvoldoende gedaan met gedragsverandering. De PvdA stemt niet in, en dat wil hij graag in de brief laten aantekenen.

De heer Fekkes heeft dezelfde mening als de PvdA over het laatste punt, hij vindt de laatste integrale regeling volstrekt onwerkbaar. Het zou volgens hem beter zijn om de bestaande regeling aan te passen. Weer allerlei nieuwe commissies instellen leidt nergens toe.

De heer Kuijvenhoven heeft begrip voor het voorliggende voorstel tot een integrale benadering. Als je een andere weg kiest, kan dat zomaar leiden tot tegenstelling in eigen geledingen en dat kan fnuikend werken voor het proces. Hij is het eens met het Unievoorstel, waarmee tijd wordt gekocht en de zorgvuldigheid en kwaliteit is gediend.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits benadrukt dat er in de Unie 21 waterschappen zitten, ieder met een eigen geluid. De Unie is in staat gebleken al die geluiden in een voorstel te vervatten. Door met deze procedure in te stemmen, is daarmee nog niet gezegd dat Delfland het met het finale besluit eens is. Spreker proeft een meerderheid in de commissie die vindt dat er iets moet gebeuren met het belastingstelsel. Het is een beter voorstel dan hetgeen er eerder lag. Hij kan zich voorstellen om een deel eerder af te tikken en een ander deel door te schuiven.

De voorzitter vindt dat de Unie een wijs besluit heeft genomen om niet vast te houden aan het eerdere plan, al is het jammer dat daardoor voordelen pas later kunnen worden gerealiseerd. Maar het is ook belangrijk dat de waterschappen met een gemeenschappelijk standpunt naar buiten komen. Spreker ziet dat het stuk enerzijds een procesvoorstel is. Er wordt door diverse waterschappen soms verschillende kanten op getrokken. In zekere zin zit je in een spagaat: het is goed om meer tijd te nemen voor zaken waar nu heel verschillend over wordt gedacht maar dat betekent ook dat het langer duurt voordat bepaalde voordelen kunnen worden gerealiseerd. Het idee is om in december te constateren op welke onderwerpen een duidelijk meerderheidsstandpunt bestaat. Daartegenover zouden de resterende waterschappen wellicht hun oppositie willen staken om een gezamenlijke lijn te trekken. Spreker kan zich voorstellen dat de Unie heeft voorgesteld om zogenaamde stuwtjes neer te zetten die bepalen waarover in principe overeenstemming bestaat en daarom niet

meer opnieuw ter discussie wordt gesteld. Zelfs als de Unie eruit is, wordt dit nog een heel intensief wetgevingstraject. We moeten zorgvuldig overwegen wanneer je dit wetgevingstraject wilt ingaan. Zelf is spreker van mening dat dit een goed voorstel is. Hij hoopt op het mandaat om hiermee in te stemmen in de ALV van de Unie in december. De commissies moeten niet in absolute beslotenheid optreden, maar het gesprek aangaan met stakeholders.

De heer Van den Berg vindt dat het voorstel goede argumenten bevat om het hele integrale voorstel aan de wetgever aan te bieden, maar dit moet worden afgewogen tegen het belang van een goed stelsel voor de zuiveringsheffing op korte termijn, die bijvoorbeeld meer mogelijkheden biedt voor fosfaatterugwinning. Op deze manier kan men de komende jaren nog niet over instrumenten beschikken waaraan misschien wel behoefte is.

De voorzitter constateert dat zelfs met de huidige regelingen mogelijkheden bestaan om bedrijven ertoe te bewegen om met hun voorzuivering te stoppen en het waterschap dikker afvalwater te geven. De verandering ten aanzien van de verontreinigingsheffing komt neer op een daling van eenheden van 8 a 9%. Daarmee moet het tarief navenant omhoog, of ontstaat er een gat in de begroting.

De heer Van den Berg vindt dit onzin. De tarieven omzetten naar kostenveroorzakingseenheden betekent niet dat de belastingbetaler meer gaat betalen. Het wordt alleen duurder voor eenpersoonshuishoudens.

Mevrouw Dijkshoorn zou de voorgaande stelling van de heer Van den Berg graag eens helder uitgewerkt zien.

De voorzitter zegt toe hier helderheid over te geven.

Tweede termijn

De heer Kuijvenhoven wijst erop dat de uitbreiding naar 5 à 6 kve's niet is gehonoreerd. Over de lozing op het rijkswater wordt sturend gezegd dat het streven is om het niet zo ver te laten komen. Inhoudelijk heeft Delfland in redelijke mate zijn wensen gehonoreerd gekregen. Spreker gaat akkoord met het stuk

De heer Nanninga merkt op dat bij punt 5 wordt gezegd dat waterschappen kunnen kiezen om het forfait geheel of gedeeltelijk te baseren op het watergebruik. Als het bestuur van Delfland het daarover eens is, kan die prikkel nu vast worden ingevoerd. Hij hoort graag of het college wil uitzoeken of dat kan.

De voorzitter zal deze vraag terugnemen naar het college' en daar in de komende BOB-vergadering op terugkomen.

Mevrouw Alferink kan nog niet in de VV akkoord gaan als nog niet helder is wat de voor- en nadelen zijn van de verschillende plannen.

Mevrouw Hilders wenst de toezegging met dit stuk terug te komen in de VV. Over het effluent bestaat slechts een halfhartige toezegging. Ze wil later een nader standpunt kunnen vormen over lastenverzwaring en zou het slecht vinden als de zuiveringsheffing met 9 euro omhooggaat zonder dat het een kwantitatief effect heeft. Als andere waterschappen iets willen wat Delfland niet wil, zou je misschien moeten zorgen voor ruimte in de wetgeving zodat waterschappen verschillende oplossingen kunnen hebben.

De heer Nanninga adviseert om een casus mee te nemen naar het bestuur over de koppeling aan watergebruik. Hij vraagt of het effluent nog wel een punt is als er in de toekomst door Delfland enkel wordt geloosd op de boezem.

De heer Simon gelooft dat er inderdaad al een oplossing is als de wet er eenmaal doorkomt. Hij staat erachter dat er twee verschillende invoeringssnelheden worden gekozen voor wat nu al besloten kan worden en wat niet.

De heer Van Boxmeer ondersteunt het idee om de besluitvorming met meer onderbouwing in te gaan. Consequenties moet Delfland vooral zelf onderzoeken.

Mevrouw De Zoete zit er niet geharnast in maar heeft wel zorgen. Ze is voorstander van integrale invoer, maar denkt dat je bepaalde zaken waar je eerder uit bent, al wel vast kunt parkeren.

De heer Van Adrichem vindt het zinloos om op twee snelheden in te zetten als dat wettelijk simpelweg niet kan.

De heer Van Kasteren steunt het voorstel van een integrale aanpak.

De heer Nanninga vraagt per interruptie of de heer Van Kasteren er voorstander van is om drinkwaterverbruik als grondslag te gaan implementeren.

De heer Van Kasteren antwoordt van wel, mits er een heel goede businesscase aan ten grondslag ligt wel.

De voorzitter wil de discussie ontwarren en de zaken waar geen wetgeving voor nodig is, los zien van datgene waar wel wetgeving voor nodig is.

Mevrouw Dijkshoorn wil wel parkeren waar de partijen het over eens zijn. Ze vraagt of er nu wel een brief van Delfland naar de Unie komt en hoe wat hier leeft weer wordt ingebracht. Van de inbreng van stakeholders heeft ze in de reactie van de Unie niets teruggezien.

De voorzitter antwoordt dat de opmerkingen van stakeholders zullen worden betrokken in het nieuwe voorgestelde proces. Wat nu ter discussie komt te staan in de VV is het mandaat van de voorzitter voor bespreking op 10 december. Inhoudelijk komt alles terug in de nieuwe VV's.

Het stuk gaat als bespreekstuk naar de VV

10a Voorstellen Unie aanpassing belastingstelsel en standpuntbepaling Delfland

Dit agendapunt is besproken bij punt 9.

10b Brief van Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren, betreft: Reactie op de voorstellen Bestuur UvW voor aanpassing belastingstelsel waterschappen, onderdeel watersysteemheffing

Dit agendapunt is besproken bij punt 9.

4. H. Hamerstukken

Geen.

5. Ingekomen stukken

01. Informatieve brief aan de verenigde vergadering over stand van zaken invoering AVG

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

02. Beantwoording schriftelijke vragen PvdA over waterverontreiniging droge periode - vraagstelling 2 september - beantwoording 2 oktober 2018

Mevrouw Alferink verduidelijkt de vraag van de PvdA.

De voorzitter licht toe dat Delfland een uitgebreid meetprogramma heeft. Eens per jaar wordt er verslag gedaan van de ontwikkelingen van de waterkwaliteit. De vraag van de PvdA of er

door de droogte extra ontwikkelingen waren die de waterkwaliteit negatief beïnvloedden: hiervan is niets bekend over de afgelopen droogteperiode. Ook de kwaliteit van het Brielse meer was dusdanig dat er geen extra problemen waren met de waterkwaliteit. Natuurlijk moet het waterschap wel de vinger aan de pols houden. De ontwikkeling van de chemische en ecologische waterkwaliteit wordt overigens constant gemeten.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 13.10 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering d.d. 4 december 2018.

De voorzitter,

De secretaris,

dhr. dr. P.H.W.M. van Daverveldt, dijkgraaf

mevr. mr. A.J. Buisman